

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce JUDr. Z. V., zastoupeného JUDr. Janem Běbrem, advokátem se sídlem Praha 5, Ostrovského 3, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 8. 2003, čj 11 Ca 2/2003 - 41

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- I. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- II. Odměna advokáta JUDr. Jana Běbra se určuje částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 8. 2003, čj. 11 Ca 2/2003 - 41. Tímto rozhodnutím v právní věci shora označených účastníků řízení, žaloby o ochranu proti nečinnosti správního orgánu, bylo vysloveno, že soud nepřiznává žalobci osvobození od soudních poplatků.

Jak vyplývá z odůvodnění citovaného usnesení, Městský soud v Praze vycházel z toho, že žalobce v žádosti o osvobození od soudních poplatků poukázal

na to, že vede či vedl řadu sporů s tím, že se stal insolventním, byl nucen se zadlužit, přičemž dluhy přesahují částku 100 000 Kč. Jeho manželce byl přiznán invalidní důchod, žalobce byl dlouhou dobu bez zaměstnání, nebylo mu přiznáno hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání a byl odkázán na státní sociální pomoc. Městský soud poukázal na to, že z „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků“ ze dne 15. 7. 2003 vyplývá, že žalobce měl za druhé kalendářní čtvrtletí roku 2003 průměrný měsíční příjem ve výši 15 996 Kč. Z potvrzení ze dne 18. 11. 2002, které žalobce předložil k podané žalobě vyplývá, že má jednu vyživovací povinnost k synovi, manželka pobírá invalidní důchod ve výši 7381 Kč. Žalobce je spolu s manželkou spolumajitelem rodinného domku a osobního auta a má dluhy u fyzických osob ve výši 105 000 Kč. Městský soud na základě těchto zjištění, s poukazem na ustanovení § 36 odst. 2 s. ř. s. dovedl, že ke skutečnosti, že žalobce má dluhy u fyzických osob nelze přihlídnout, neboť jde o ryze soukromou věc žalobce. Soud nemohl zohlednit ani to, že žalobce byl určitou dobu bez zaměstnání a pobíral sociální dávky, neboť tato situace již pominula, žalobce je zaměstnán a pobírá mzdu. Při své úvaze městský soud přihlédl i k výši soudních poplatků, které je žalobce povinen zaplatit. Soud poukázal na položky č. 3 a 14 a, bod 2 písm. b) sazebníku soudních poplatků (přílohy zákona č. 549/1991 Sb.) s tím, že celková výše poplatků za žalobu a návrh na vydání předběžného opatření činí 1500 Kč.

Stěžovatel v kasační stížnosti především odkázal na článek 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Uvedl, že soud, pokud by řádně vycházel z celkové finanční situace stěžovatele, měl hodnotit nejen jeho příjmy, ale také i výdaje. Tedy měl přihlídnout nejen k tomu, že příjem manželky stěžovatele ani zdaleka nepokrývá náklady jejího léčení, ale i k dluhům stěžovatele, které vznikly tím, že stěžovatel neměl žádnou naději domoci se ochrany ústavně zaručených základních práv a svobod před mocí soudní, ale i jiným orgánem. Vznik dluhů nebyla tedy ryze soukromá věc stěžovatele. Částka 1500 Kč není pro stěžovatele žádným pakatelem, ale jde například o měsíční kapesné pro syna. Soud měl přihlídnout i k tomu, že obdobných řízení k ochraně svých ústavně zaručených základních práv a svobod byl nucen podstoupit celkem deset, přičemž celková výše soudních poplatků se pohybuje v rovině jeho jednoho měsíčního příjmu.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a neshledal tuto stížnost důvodnou. Zdejší soud vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

Nejedná-li se tedy o případ uvedený ve větě druhé, soud (předseda senátu) při rozhodování podle tohoto ustanovení především porovnává na jedné straně výdělkové a další majetkové poměry dotyčného účastníka řízení, na druhé straně pak výši soudního poplatku se zřetelem na případné další náklady spojené s předmětným řízením před soudem. Výsledkem této úvahy je pak závěr, zda účastníkovi je možné přiznat osvobození od soudních poplatků či nikoli.

Stejnou úvahou se řídil i Nejvyšší správní soud při posouzení důvodnosti kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že uvažovaná výše soudních poplatků v této věci (1500 Kč) se zřetelem na příjem žalobce a jeho rodiny, nebrání uplatnění práva na soudní ochranu. Pokud stěžovatel poukazuje na to, že vede řadu dalších sporů a celková výše soudních poplatků dosahuje výše jeho průměrného měsíčního výdělku, je třeba zejména poukázat na to, že ani stěžovatel netvrdí, že by byl povinen zaplatit poplatky ze všech těchto sporů v jednom měsíci, či v relativně krátké době.

Toliko pro úplnost je třeba poukázat i na to, že - jak vyplývá m. j. ze spisu vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Ca 62/2004 - stěžovatel vedle příjmu uvedeného v Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, pobírá ještě příspěvek za službu.

Městský soud v Praze tedy nepochybil, když napadeným usnesením stěžovateli nepřiznal osvobození od soudních poplatků. Proto Nejvyšší správní soud jejich kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatel, který neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému pak, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2003, čj. 11 Ca 2/2003 – 57 byl stěžovateli pro řízení o této kasační stížnosti ustanoven zástupce - advokát JUDr. Jan Bébr. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu tohoto zástupce částkou 2x 1000 Kč [(§ 7, 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb.)] a 2 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. března 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu